

Soortenmanagementplan

aan: de raad van de gemeente Hillegom
datum:

ons kenmerk: Z-25-449237
datum collegevergadering: 26 augustus 2025
portefeuillehouder: Dhr. M. Dijkshoorn
behandelend ambtenaar: Willemijn Elders
emailadres: w.elders@hltsamen.nl
embargo: ☐
programma: Leefomgeving

Inleiding

Met deze brief informeren wij u over het besluit van het college om te starten met het opstellen van een gezamenlijke Soortenmanagementplan (SMP) voor Hillegom, Lisse en Teylingen gericht op het stedelijk gebied en de bedrijventerreinen.

In de Omgevingswet zijn regels opgenomen voor soortenbescherming. Deze bepalen dat bij werkzaamheden rekening moet worden gehouden met beschermde soorten. Het is niet toegestaan om beschermde soorten te verstoren of hun verblijfplaats te vernielen. Zonder een SMP is voor ieder afzonderlijk project een ecologisch onderzoek, compenserende maatregelen en een vergunningaanvraag noodzakelijk. De provincie is hierin bevoegd gezag.

In onze omgevingsvisie hebben natuur, biodiversiteit en de energietransitie een prominente plaats. Een SMP zorgt ervoor dat de gewenste versnelling van de woningbouw en energietransitie, bijvoorbeeld via woningisolatie en verduurzaming niet botst met de wettelijke verplichtingen rondom beschermde soorten en hun leefgebied. Door éénmalig een groot en breed ecologisch onderzoek te doen dat generiek toepasbaar is, wordt voorkomen dat bij veel afzonderlijke projecten een ecologisch onderzoek uitgevoerd moet worden. Dit scheelt in kosten en kan mogelijke vertraging van projecten voorkomen. Tegelijk vermindert een SMP ook de regeldruk voor inwoners, initiatiefnemers, bedrijven en corporaties.

Het SMP

Het SMP is een plan waarin we vastleggen hoe bij veelvoorkomende/voorspelbare werkzaamheden rekening wordt gehouden met soortenbescherming. Het plan wordt voorafgegaan aan een onderzoek naar de soorten die voorkomen, alsmede welke effecten werkzaamheden daarop kunnen hebben en welke maatregelen nodig zijn om deze soorten duurzaam te beschermen.

Met een SMP kan de gemeente vervolgens bij de provincie een gebiedsgerichte omgevingsvergunning aanvragen (geldig voor vijf tot tien jaar). Werkzaamheden die dan binnen het SMP vallen hoeven geen apart ecologisch onderzoek of afzonderlijk vergunningaanvraag te doen, mits aan de vastgestelde maatregelen wordt voldaan. Dit zorgt voor meer efficiëntie en duidelijkheid voor zowel de gemeente als de initiatiefnemers van werkzaamheden/projecten. Het SMP is hiermee een integrale en praktische oplossing. Naast dat het instrument rechtszekerheid, tijdswinst en kostenbesparing oplevert, draagt het ook structureel bij aan het beschermen en versterken van biodiversiteit in ons gebied.

Reikwijdte SMP

Het SMP wordt gezamenlijk opgesteld voor Hillegom, Lisse en Teylingen en geldt voor het stedelijk gebied en de bedrijventerreinen. Het SMP richt zich op zeven veelvoorkomende/voorspelbare werkzaamheden:

1. Bouwkundige werkzaamheden (verbouwen van een woning)
2. Gevelisolatie
3. Dakisolatie
4. Overige isolerende maatregelen
5. Renovatie en planmatig onderhoud
6. Sloop en nieuwbouw
7. Installatietechnische werkzaamheden (PV-panelen en ventilatievoorzieningen)

Overige aandachtspunten/overwegingen:

Vanuit de provincie wordt subsidie beschikbaar gesteld om een SMP op te stellen. De resterende kosten voor het opstellen van het SMP worden uit de duurzaamheidsmiddelen gedekt. We onderzoeken de mogelijkheden om de kosten voor het opstellen van het SMP in de toekomst te verhalen bij partijen die daar voordeel bij hebben. Te denken valt aan projectontwikkelaars, bouwers en de woningcorporatie. Dit kan bijvoorbeeld via de leges of, in geval van de woningbouwcorporatie, met een directe bijdrage in de kosten.

De gemeente draagt zorg voor het opstellen van het SMP, de afstemming met de provincie/omgevingsdienst Haaglanden en de communicatie naar de stakeholders. Tegelijkertijd wordt de gemeente houder van het SMP en, na de gebiedsgericht natuurvergunning, verantwoordelijk voor het toezicht op en de naleving van de vastgelegde afspraken en maatregelen. Op dit moment kan nog niet aangegeven worden wat dit concreet betekent voor de benodigde ambtelijke capaciteit, inzet van personeel en verdere uitvoering. Dit wordt in de komende periode nader uitgewerkt.

Het opstellen van het SMP vergt een zorgvuldig proces en kan 1 tot 2 jaar in beslag nemen. Dit heeft vooral te maken met het feit dat het ecologisch onderzoek jaarrond moet worden uitgevoerd om een goed beeld te krijgen van de aanwezige soorten en met de procedure voor het verkrijgen van een gebiedsgerichte omgevingsvergunning. Het spoedig starten met de aanbesteding is derhalve noodzakelijk, mede omdat:

- De landelijke regeling aanpak natuurvriendelijk isoleren (NVI), vooruitlopend op het SMP, slechts drie jaar loopt;
- Er een schaarste is aan ecologen, waardoor wachttijden kunnen ontstaan.

Stappen om tot het SMP te komen:

- Aanbesteding en uitvoering Quickscan (reeds uitgevoerd);
- Starten aanbesteding SMP en selectie opdrachtnemer;
- Uitvoeren jaarrondonderzoek;
- Opstellen concept- SMP;
- Communicatie en afstemming stakeholders: het concept SMP wordt voorgelegd aan relevante stakeholders, zoals natuurorganisaties en lokale projectontwikkelaars, om draagvlak en bruikbaarheid te waarborgen;
- Indienen SMP en aanvraag omgevingsvergunning bij de provincie/omgevingsdienst Haaglanden;
- Uitvoering, borging en monitoring maatregelen.

Bijlagen: -